

soudu, by sám vyšetřil příčiny rozvodu a co nejrychleji učinil opatření v zájmu dítěte.

(Rozh. ze dne 28. dubna 1926, R I 340/26.)

Soud první stolice přerušil řízení o návrhu na vydání dítěte podle §u 142 obč. zák. až do rozhodnutí rozvodového sporu mezi manžely, maje za to, že opatrovnický soud, vydávaje opatření ve smyslu §u 142 obč. zák., má vzít zřetel též k příčině rozvodu. Rekursní soud zrušil napadené usnesení a uložil prvnímu soudu, by učinil předchozí opatření ohledně dítěte ve smyslu §u 142 obč. zák. **Důvody:** Názor prvního soudu jest mylným. Opatření opatrovnického soudu má přechodně upravit péči o dítě a jeho výchovu, jde-li mezi jeho rodiči o rozvod neb o rozluky a nemohou-li se dohodnouti o péči a výchově dítěte. Při tom jest vzít zřetel na zvláštní poměry případu, zájmy dítěte, povolání, osobnost a vlastnictví manželů a ovšem i na příčinu rozvodu nebo rozluky. Ježto jest v zájmu dítěte, by v přechodném období řízení rozvodového nebo rozlukového nebyly ohroženy jeho zájmy, mravnost, vývoj a výchova, nemůže opatrovnický soud teprve vyčkávatí výsledek zjištění soudu o příčinách rozvodu nebo rozluky obsažená v rozhodnutí o rozvodu neb rozluce, nýbrž má sám po příčinách těch pátrati a co nejrychleji učiniti opatření v zájmu dítěte. Řízení, zavedené opatrovnickým soudem zaručuje vzhledem ku své jednoduchosti jakož i proto, že děje se z úřadu, rychlejší, a pro prozatímné zařízené dostačující vysvětlení poměru, kdežto řádné sporné řízení rozličným zásahem stran lze prodloužiti. Zjednání odpomoci, jsou-li zájmy dítěte ohroženy, musí se státi rychle, má-li býti účinným a dítěti prospěšným. V tomto smyslu dlužno rozuměti předpisu §u 142 obč. zák.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu s poukazem na správné, zákonu vyhovující odůvodnění napadeného usnesení, k němuž vzhledem na obsah stížnosti dodal pouze, že vývody, jimiž se stěžovatelka brání proti oprávněnosti výtek proti ní vzhledem na zdárnou výchovu dítěte uplatňovaných, dlužno ponechat k posouzení nižším soudům pro jejich rozhodnutí ve věci.

Čís. 5982.

Služebnost volného průjezdu není obmezena, když dvoje vrata jsou otevřena jen po jednom křídle a třetí vnitřní vrata jsou zcela uzavřena, ale všechna se otevrou, kdykoliv oprávněný uzná průjezd nutným.

(Rozh. ze dne 28. dubna 1926, Rv I 1780/25.)

Žalované příslušela služebnost průjezdu dvorem a průjezdem v domě žalobkyně. Žalobou domáhala se žalobkyně na žalované, by trpěla, aby levé křídlo vrat při vchodu do domu a pravé křídlo vrat při vchodu do dvora jakož i celá vnitřní vrata mohla býti otevřena pouze při použití vjezdu u výkonu služebnosti průjezdu žalovanou. Žalobě bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

d ů v o d ů:

Správně poukazují nižší soudy k tomu, že podle §u 484 obč. zák. při pozemkových služebnostech vlastník panujícího pozemku může své právo ovšem vykonávat podle libosti, že však také sluší jeho právo obmeziti, pokud povaha a účel zřízení to dopouští, a že o nedovoleném obmezování nemůže býti řeči, domáhá-li se žalující strana toho, by žalovaný své právo vykonával jen v oněch mezích, v nichž je vykonával, jak zjištěno, po celou sedmiletou dobu od zřízení služebnosti až dosud. Jeho právo volného průjezdu není nijak obmezováno ani tím, že dvoje vrata jsou otevřena jen po jednom křídle a třetí vnitřní vrata jsou zcela uzavřena, ale všechna se otevrou, kdykoli žalovaný uzná průjezd nutným. Nároku, by žalobce k vůli volnému průjezdu žalovaného nechával vrata stále otevřena dokořán a tím na svém jmění trpěl škodu, žalovaný vlastník panujícího statku nemá.

Čís. 5983.

Nejde o obchod fixní, byl-li objednan adresář velkého města, jenž měl podle nabídky vyjít koncem určitého roku.

(Rozh. ze dne 28. dubna 1926, Rv I 103/26.)

Žalovaný objednal u žalobce adresář města Prahy. V nabídce bylo uvedeno, že adresář vyjde koncem roku 1923. Adresář vyšel však teprve v březnu 1925, o čemž žalobce žalovaného vyrozuměl a žádal ho, by si adresář vyzvedl. Žalovaný odmítl přijetí adresáře a zakázal si zaslání jeho poštovní dobírkou. Žalobu o zaplacení adresáře p r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e zamítl, o d v o l a c í s o u d uznal podle žaloby.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Těžiskem sporu jest otázka, zda šlo o obchod fixní, čili nic. Fixním jest obchod, když v čase uzavření smlouvy ze znění smlouvy neb z okolností ji provázejících vysvítá, že určení času, do něhož se má plnit, tvoří podstatnou část smlouvy v ten způsob, že pozdější plnění nelze již považovati za plnění smluvené, nýbrž za něco jiného, takže plnění pozdější než ve smluvený čas nelze ani žádati ani jeho netřeba přijati, poněvadž ztratilo pro objednatele cenu buď zcela neb aspoň z části (čl. 357 obch. zák. rozh. sb. n. s. čís. 1975, 1970). Totéž platí, když z povahy obchodu, neb účelu plnění známého zavázanému je zřejmo, že plnění opožděné nemá pro příjemce ceny (§ 919 obč. zák.). Prvním soudem bylo zjištěno, že smluveno bylo mezi stranami, že objednaný adresář města Prahy vyjde koncem roku 1923. Že tato lhůta byla fixní ani z obsahu smlouvy ani z okolností ji provázejících nikterak nevyplývá, neboť nelze tvrditi, že